

การใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรม ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

พระมหาทรงวุฒิ ชูพิน, ปิ่นณัฬยาช์ ติตสุนทรโรทยาน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สุเทพ พรหมเลิศ

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อีเมล: Songwut5552514@hotmail.com

Received: June 07, 2019 Revised: June 27, 2019

Accepted: June 30, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพมี 2 กลุ่ม ได้แก่ พระสงฆ์จำนวน 5 รูป และผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและครูจำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากอันดับที่หนึ่ง คือ สิ่งเสพติด อันดับที่สองคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันดับที่สาม คือ การทะเลาะวิวาท อันดับที่สี่ คือ เศรษฐกิจ อันดับที่ห้า คือ ครอบครัว และอันดับสุดท้าย คือ สภาพแวดล้อมในชุมชน ตามลำดับ 2) แนวทางการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่หนึ่ง คือ หลักไตรสิกขา อันดับที่ 2 คือ หลักการเจริญสติ อันดับที่ 3 คือ หลักสุจริต 3 อันดับที่ 4 คือ หลักการคบมิตร อันดับที่ 5 คือ หลักขรवासธรรม ส่วนหลักกฤษฏีธรรมเป็นอันดับสุดท้าย

คำสำคัญ : หลักพุทธธรรม, พฤติกรรมอาชญากรรม, เด็กและเยาวชน

The Buddhist Doctrines to Prevent Criminal Behavior of Children and Young People in Bangkok

Phramaha Thongwut Chupin, Pinlaya Thitsuntarotyan
Graduate School Suan Dusit University

Suthep Phromlert
Faculty of Buddhism Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Email: Songwut5552514@hotmail.com

ABSTRACT

This research is qualitative research and survey research. The objectives of this research were 1) to study the factors that influence the behavior of juvenile crime in Bangkok. And 2) to study develop strategies to use Buddhism to prevent criminal behavior of children and young people in Bangkok. The samples used in the qualitative Research by sampling the 2 groups were 5 monks and 4 directors of the schools under the office of secondary Education District 1st school. Data were collected through in-depth interviews. Data were analyzed by analysis of the interview area. The samples used in the survey Research were 160 directors, deputy directors and teachers. The tool used for data collection was questionnaire. It reliability was 0.92. Analyses the data by enumerate the frequency, percentage, average, the standard deviation.

The results of research are as follow : 1) The factors that influence to prevent criminal behavior of children and youth in Bangkok were overall level. The first was drug, the second was alcohol, the third was controversy, the fourth was largest economy and the fifth was family and the finally was environment. 2) Comments on the Buddhist doctrines to prevent criminal behavior of children and youth in Bangkok found that, overall, were at the highest level. The first was the main threefold, the second was The mindfulness, third was sujarit 3, the fourth was the friendly relationship, the fifth was karavastham, and the finally was kuljiratthititham

Keyword : Buddhist doctrines, criminal behavior, children and young people

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ การพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา การที่เด็กและเยาวชนจะเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขได้นั้น ขึ้นอยู่กับการได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้ความรักและปลูกฝังแนวทางชีวิตที่ดีจากครอบครัวและสังคม และควรต้องได้รับการศึกษาที่ดี เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาและบูรณาการเด็กและเยาวชนให้เจริญได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การดูแลเอาใจใส่ของครอบครัวและสถาบันการศึกษานั้น จะทำให้เด็กและเยาวชนมีพื้นฐานจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตเมื่อเติบโตขึ้น (ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550) สถานการณ์ของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากผลของปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ การเป็นประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างมากมาย และปัจจัยภายในประเทศเกิดการขาดความสมดุลในกระบวนการพัฒนา เกิดปัญหาวิกฤตของประเทศไทยในด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจและการเมือง หลายนสาเหตุมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการสื่อสารอย่างไร้พรมแดนในปัจจุบัน ซึ่งนอกจากจะนำมาซึ่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศแล้ว ยังมีส่วนที่นำมาซึ่งปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรม อีกทั้ง ทิศทางการพัฒนาประเทศในอดีต ที่มุ่งเน้นจะพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความทันสมัยตามอย่างชาติตะวันตก ละทิ้งวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสู่การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ต่อวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย เกิดค่านิยมใหม่ ๆ โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลง ผู้คนหลังไหลจากชนบทเข้าสู่เมือง ครอบครัวมีขนาดเล็กลงและอ่อนไหวมากขึ้น ชุมชนอ่อนแอลง สังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น เกิดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางสังคมมากยิ่งขึ้นและปัญหา ยาเสพติด (จิราพร เพชรดำและคณะ, 2554)

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นสังคมซึ่งเน้นความเจริญทางด้านวัตถุ และสภาพครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวมากยิ่งขึ้น เป็นเหตุให้บิดามารดา ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะพัฒนาความเจริญทางด้านจิตใจให้กับเด็ก เพราะต่างต้องช่วยกันแสวงหารายได้มาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านั้นไม่มีคนที่จะมาดูแลเอาใจใส่สั่งสอนอบรมในแนวทางที่ถูกต้อง ขาดความอบอุ่นและการเรียนรู้และพัฒนาทางจิตใจที่ดี จึงต่างมุ่งไปคบหาเพื่อนในวัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกันซึ่งมีเวลาให้มากกว่า โอกาสที่จะซัดจูงกันไปกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่สมควร หรือกระทำความผิดก็จะมีมากและทวีความรุนแรงขึ้น ไม่เพียงแต่เด็กจะมีแนวโน้มตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมสูงแล้ว เด็กและเยาวชนกลายเป็นอาชญากรเสียเองมากขึ้นด้วย ซึ่งหากดูตามอายุแล้ว พบเด็กที่ก่อคดีมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ อีกทั้งคดีความผิดยังมีความแยบยล โหดเหี้ยมไม่ต่างจากคดีของผู้ใหญ่ (ข่าวอาชญากรรม สนุกออนไลน์, 2561)

รายงานสถิติคดีที่ได้มีการเผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557-2559 ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 คดีเด็กและเยาวชนซึ่งถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ มีจำนวน 36,537 คดี ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 33,121 คดี และในปี พ.ศ.2559

จำนวน 30,355 คดี (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2560) เมื่อพิจารณาจำแนกตามฐานความผิด พบว่า คดีส่วนใหญ่เป็นคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ มากที่สุด รองลงมาเป็นคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน นอกจากนั้นเป็นคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คดีที่มีฐานความผิดอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติจราจรทางบก และพระราชบัญญัติการพนัน คดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด คดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ และคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง เป็นต้น

พฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้นเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางชุมชน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการทะเลาะวิวาท และปัจจัยด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมที่ผ่านมาไม่สามารถแก้ไขได้เท่าที่ควร ทำให้การกำหนดนโยบาย หรือมาตรการในการป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน ไม่ประสบความสำเร็จ (พรชัย ชันดี และคณะ, 2543) ดังนั้น หากนำเอาแนวคิดแบบพุทธศาสนาอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรม และนำเอาแนวทางและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน น่าจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย มากกว่าทฤษฎีอาชญาวิทยาของชาวตะวันตก (दनัย จันท์เจ้าฉาย, 2550) เนื่องจากประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ถึงประมาณร้อยละ 90 เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนน่าจะได้ผลดีต่อการแก้ไขและพัฒนาจิตใจเป็นสิ่งสำคัญ เช่น 1) หลักสุจริต 3 มาใช้เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ประกอบด้วย กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต 2) หลักไตรสิกขา 3 ประกอบด้วย ศีล สมาธิ และปัญญา เป็นหลักที่สำคัญสำหรับฝึกฝนอบรมพฤติกรรมต่าง ๆ ของเยาวชน เช่น ฝึกให้เป็นผู้มีความงดงามมีระเบียบเรียบร้อย และสุจริตทางความประพฤติด้านกาย ฝึกให้เป็นผู้มีความประพฤติดี วาจาที่สุภาพ พูดจาไพเราะพูดแนะนำประโยชน์ ประสานความร่วมมือ พูดอย่างจริงใจไม่เสแสร้งหลอกลวง ถูกกาลเทศะ เป็นคำจริง พูดประกอบด้วยความหวังดีปรารถนาดีต่อคนอื่น พูดรักษาน้ำใจคนอื่นไว้ได้ ฝึกให้เป็นผู้มีสติปัญญาที่ฉลาดในใจ เชาวปัญญา ความฉลาด อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดให้เป็นไปในทางกุศล ความเจริญต่อตนและหมู่คณะ สังคมส่วนรวม และฝึก ให้รู้จักฝึกหัดพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพ เป็นต้น (พระเทพเวที (ป.อ.ปยุตโต), 2539)

จากจำนวนคดีเด็กและเยาวชนและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้พยายามศึกษาหามาตรการต่างๆ มาป้องกันปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เช่น พระสงฆ์ในฐานะผู้นำทางศาสนาพุทธ มีบทบาทในการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านจิตใจด้วยหลักพุทธธรรม และผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในฐานะที่มีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ มีคุณธรรมและมีพฤติกรรมที่ดี กลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในเขต

กรุงเทพมหานคร จากประเด็นสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาครั้งนี้ มุ่งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและพัฒนานวัตกรรมในการปรับปรุงการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตและระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ หลักธรรมาธรรม หลักกุกุจิริฎฐิติธรรม หลักสุจิริต 3 หลักการเจริญสติ หลักการคบมิตร และหลักไตรสิกขา

สถานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีกระบวนการในการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษานี้ เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) อย่างได้รายละเอียดของเนื้อหาข้อมูลที่มีมากพอ เพื่อสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยทบทวนองค์ความรู้ เอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น กระบวนการเกิดอาชญากรรมในแง่มุมมองของพุทธธรรม จากการศึกษาเอกสารที่เป็นหนังสือ (Text book) บทความในวารสาร (Journal) งานวิจัย คุชฎินิพนธ์และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการสืบค้นจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต (www.) เพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังนี้ คือ

1.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพุทธศาสนา ได้แก่

1) พระมหาฉัตรชัย สุตตตชโย (ผศ.ดร.) คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2) พระมหาบุญนา ฐานวิโร, ดร. หัวหน้าภาควิชาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3) รองศาสตราจารย์ ดร.อินฉา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

4) ดร. พิธิพิบูลย์ กาญจนพิพิธ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

5) พระราชวรมณี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ที่มีผลงานด้านการส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันปัญหาอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

1) ดร.สุปราณี ไกรวัตนุสรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา

2) นายอนันต์ ทรัพย์วารี ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์

3) นายกรวิทย์ เลิศศิริโชติ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์

4) นางเพลินใจ พฤษชาติรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศ

1.3 วิธีการเก็บข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In – depth Interviews) โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์

1.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยพิจารณาและเปรียบเทียบข้อมูลจากบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในแต่ละกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่างกัน โดยผู้วิจัยได้เห็นหลาย ๆ เหตุการณ์และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้ว ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จากข้อมูลที่ได้รับ โดยอาจมีการแบ่งประเภทตามเนื้อหาของกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือตอบปัญหาของการวิจัยที่กำหนดไว้ และเปรียบเทียบเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ แยกเป็นประเด็นๆ ไป

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูผู้สอน 2 คน จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 67 แห่ง รวมจำนวน 268 คน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน 4 ขนาด

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน 2 คน จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 160 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรของทาร์โย ยามาเน่ จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) 4 ส่วน ดังนี้

2.2.1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ

2.2.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน

2.2.3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2560 และ เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100%

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครสรุปได้ ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเชิงคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

4.1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1) ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครมาก เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่อบรมขัดเกลานิสัยปลูกฝังค่านิยม สั่งสอนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ซึ่งเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีลักษณะ ดังนี้ 1) ครอบครัวไม่มีระเบียบวินัย 2) ครอบครัวที่ไม่ให้ความรักความอบอุ่น 3) ครอบครัวที่พ่อแม่มีปัญหาทะเลาะวิวาทกันบ่อย 4) ครอบครัวที่พ่อแม่มีอาการทางจิต 5) ครอบครัวยากจน 6) ครอบครัวที่แตกแยกทางสภาพครอบครัว 7) ครอบครัวที่แตกแยกทางจิตใจ 8) ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่เข้าใจวัยรุ่น 9) ครอบครัวที่พ่อแม่ให้ความรักต่อลูกไม่เพียงพอ 10) ครอบครัวที่พ่อแม่ให้ความรักลูกมากเกินไป 11) ครอบครัวที่พ่อแม่มีความขัดแย้งกันทางด้านจิตใจ 12) ครอบครัวที่พ่อแม่มีพฤติกรรมกระทำผิดกฎหมายบ่อย ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบทำร้ายคนในครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ 13) ครอบครัวที่มีการจัดการที่ไม่เหมาะสม เช่น ขาดการควบคุมดูแล การเข้มงวดในระเบียบวินัยมากเกินไป การขาดทักษะการเป็นพ่อแม่ การไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่การศึกษาของลูก ไม่มีเวลาทำกิจกรรมยามว่างร่วมกับลูก การไม่สื่อสารกันระหว่างพ่อแม่กับลูกในวัยรุ่น และการสร้างความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น

2) เศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากครอบครัวที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้เกิดการขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ทำให้เด็กและเยาวชนแสวงหาเงินหรือทรัพย์สินในทางที่ผิด เช่น การลักทรัพย์ การจี้ชิงทรัพย์ การปล้น การขายยาเสพติด การขายของผิดกฎหมาย การขายของหนีภาษี เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมอาชญากรรม เช่น กรณีนายกิตติกร วิชาหะหรือตัม และนายสุพัฒชัย จันทรศรี หรือ เอ็กซ์ คนร้ายฆ่าปาดคอ นายวศิน เหลืองแจ่ม บัณฑิต มศว เพื่อชิงโทรศัพท์ไอโฟน 7 และกรณี โจรอายุ 19 ปี ปล้นพ่อค้ารถเข็นขนมไข่มุก เผยเอาไปซื้อข้าว-เติมน้ำมันรถ เป็นต้น

3) สภาพแวดล้อมในชุมชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากว่าในกรุงเทพมหานคร มีหลายชุมชนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน ดังนี้ 1) เป็นแหล่งมั่วสุมทั้งอบายมุข การพนัน และยาเสพติด 2) เป็นชุมชนที่ไร้ระเบียบ 3) เป็นที่อยู่อาศัยที่ไม่ถูกสุขลักษณะ 4) มีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแออัด หรือที่เรียกว่าสลัม 5) มีสถานเริงรมย์เป็นแหล่งอบายมุขมากมาย เช่น ซ่องการพนัน ซ่องโสเภณี สถานที่อบายมุข โรงน้ำชา ไนท์คลับ คอฟฟี่ชอป โมเต็ล โรงโบว์ลิ่ง เป็นต้น 6) ชุมชนเป็นที่รวมผู้คนจำนวนมากมีทั้งดีและไม่ดีผสมกันอยู่

4) สิ่งเสพติดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก 1) ยาเสพติดแพร่ระบาดในเด็กและเยาวชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครได้ง่าย 2) มีเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งในฐานะผู้เสพ และผู้ค้า 3) มีแหล่งมั่วสุมมากมายหลายแห่ง ทั้งในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว บ้านเทิง เคาท์ บาร์ต่างๆ เป็นต้น 4) เด็กและเยาวชนที่เสพยาเสพติดจะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ทำให้มีพฤติกรรมทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต 5) เด็กและเยาวชนที่เสพยาเสพติดต้องการหาเงินเพื่อซื้อยาเสพติดมาเสพ สภาพแวดล้อมรอบตัว ความต้องการเงินเพื่อใช้จ่าย และแรงจูงใจต่อผลกำไรตอบแทนที่สูงของการค้ายาเสพติดรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าสู่กระบวนการค้า เพราะต้องการนำเงินมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ รองลงไปคือ รายได้ดี

5) การทะเลาะวิวาทมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก 1) ปัญหาทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเริ่มรุนแรงขึ้นทุกวัน 2) การประกาศสงครามกันผ่านทางอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ 3) เด็กและเยาวชนนิยมทำต้นแบบ ซึ่งล้วนเป็นต้นแบบชั้นเลว ที่สามารถพบเห็นได้อย่างแพร่หลาย เช่น การทำลายข้าวของตามภาพยนตร์ที่ตนเคยดูมา การใช้ยาเสพติดตามอย่างพระเอกในโทรทัศน์บางเรื่องที่ทำแม่แยกทางกัน หรือการทำร้ายตัวเองเหมือนมิวสิค วิดีโอ สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้ดูจะเป็นสิ่งที่น่ากลัว เพราะสื่อในปัจจุบันมีการแพร่หลายเป็นอย่างมากทำให้การรับรู้เรื่องราวเหล่านี้ทำได้ไม่ยาก 4) เด็กและเยาวชนไม่สามารถแยกแยะความเป็นจริงกับจินตนาการได้ 5) เด็กและเยาวชนมองว่าการใช้ความรุนแรงจึงกลายเป็นทางออกที่ได้รับความนิยมสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะทำให้สะใจและเห็นผลได้เร็ว 6) เด็กและเยาวชนชอบถ่ายคลิปการทะเลาะ

วิวาทเอาไว้อีวี่ข่มขู่เด็กอื่น ๆ 7) เด็กและเยาวชนนิยมใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา 8) เด็กและเยาวชนหันไปพึ่งยาเสพติด เพราะหลงเชื่อว่าเป็นทางออกที่ดีที่สุดที่ทำให้ลืมความทุกข์ซึ่งตนและครอบครัวประสบอยู่และส่งผลทำให้ไม่สามารถควบคุมสติจนบางครั้งเกิดการทะเลาะวิวาท ทำให้เยาวชนต้องหมดอนาคต ทั้งผู้ที่ถูกระบุชร้ายและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหลบหนีคดีอาญาอยู่ไม่เป็นสุข หรือถูกจับกุมกลายเป็นผู้กระทำความผิดอาชญากรรม

6) การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก 1) เด็กและเยาวชนที่ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์มาแล้วขาดสติชอบหาเรื่องทะเลาะ ขกต่อยกันเป็นที่เอือมระอาของชาวบ้าน เกิดความหวาดระแวงหึงหวง ก้าวร้าวถูกเหยียดหยาม หลงตัวเอง ชอบใช้ความรุนแรง พุดจาหยาบคายด่าว่า และทำร้ายร่างกายผู้อื่น และการละเมิดสิทธิทางเพศ นำไปสู่การก่อปัญหาอาชญากรรมในที่สุด 2) การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งกระตุ้นนำไปสู่การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายกันจนเสียชีวิต การข่มขืน กระทำชำเรา การลักทรัพย์และชิงทรัพย์ 3) ฤทธิ์ของเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ไปควบคุมสมองส่วนของความคิด การตัดสินใจ และการใช้เหตุผล ทำให้ผู้ตีมีขาดสติ ขาดการยับยั้งชั่งใจ ไม่รับรู้ว่าสิ่งใดผิดหรือถูก ประกอบกับทำให้เกิดความรู้สึกคึกคะนองและก้าวร้าว จึงทำให้เกิดปัญหาสร้างความเดือดร้อนต่อผู้อื่นได้ง่ายในที่สุดก็เกิดปัญหาอาชญากรรม 4) เด็กและเยาวชนสามารถซื้อหาเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ได้ง่ายถึงแม้จะมีกฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องให้เด็กและเยาวชน และห้ามจำหน่ายใกล้สถานศึกษา แต่มีแหล่งมั่วสุมทั้งในชุมชน ร้านอาหารและสถานบันเทิงในเวลากลางคืน

4.1.2 การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากความสัมพันธ์ของครอบครัว ได้แก่ หลักฆราวาสธรรม และหลักบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรธิดาของพ่อแม่ ประกอบด้วยหลักที่ 1 หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุตรธิดา คือ พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงดูบุตร 5 ประการ ได้แก่ 1) ห้ามไม่ให้ลูกทำชั่ว 2) สั่งสอนให้ลูกตั้งอยู่ในความดี 3) ให้ลูกได้ศึกษาศิลปวิทยา 4) หาคุ้มครองที่เหมาะสมให้ลูก และ 5) มอบทรัพย์สมบัติให้ลูกตามโอกาสอันควร และ หลักที่ 2 หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติของบุตรธิดาต่อบิดมารดา คือ หน้าที่ของผู้ที่เป็นบุตรธิดาพึงประพฤติปฏิบัติให้ดีที่สุด โดยแบ่งเป็นการตอบแทน 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 การตอบแทนบุญคุณของมารดาบิดาขณะที่ยังมีชีวิต ได้แก่ 1) ท่านเลี้ยงเรามาแล้วเราต้องเลี้ยงท่านตอบแทน 2) ช่วยเหลือภาระงานของท่าน 3) ดำรงวงศ์ตระกูลของท่าน 4) ประพฤติตนให้ควรแก่การรับทรัพย์มรดก 5) เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่านอย่างสม่ำเสมอ ช่วงที่ 2 การตอบแทนบุญคุณของมารดาบิดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ถือว่าเป็นการตอบแทนที่สูงสุดพระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญ มี 4 ประการ ได้แก่ 1) ถ้าพ่อแม่ยังไม่มีศรัทธา ไม่มีความเลื่อมใสในพระศาสนา ก็แนะนำท่านให้มีศรัทธา เลื่อมใส ตั้งมั่นในพระศาสนา 2) ถ้าพ่อแม่ยังไม่มีศีล ก็แนะนำท่านให้ตั้งมั่นในศีล 3) ถ้าพ่อแม่ยังเป็นคนตระหนี่ ก็แนะนำท่านให้ให้ทาน และ 4) ถ้าพ่อแม่ยังไม่มีปัญญา ก็แนะนำท่านให้มีปัญญา

ให้เกิดปัญญาให้เห็นเข้าใจในคำสั่งสอนทางพระศาสนา

2) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ หลักกฏจริฐิติธรรม 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) นัฎฐคเวสนา ของหายหมดไป รู้จักหามาไว้ 2) ชินณปฏิสังขรณา ของเก่าของชำรุด รู้จักบูรณะซ่อมแซม 3) ปริมิตปานโกชนา รู้จักประมาณ ในการกิน การใช้ 4) อธิปัจจสีลวันตสถาปนา ตั้งหญิงหรือชายมีศีลธรรมเป็นแม่บ้านพ่อเรือน และหลักทิกฎฐธัมมิกัตถะ 4 ข้อที่ 4 คือ สมชีวิตา ได้แก่ มีความเป็นอยู่เหมาะสม กล่าวคือ รู้จัก กำหนดรายได้และรายจ่ายให้พอดี มิให้ฝืดเคืองหรือฟุ่มเฟือย ให้รายได้เหนือรายจ่าย ประหยัดเก็บ ไว้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา ส่วนบทบาทและหน้าที่ของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม อันได้แก่ บทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันพระพุทธศาสนาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ย่อม มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการสร้างความเข้าใจอันดีในเรื่องความประหยัดให้เกิดขึ้นในสังคม ทั้งนี้ จะขาดสถาบันใดสถาบันหนึ่งมิได้ การประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัดโรงเรียน เพื่อ ช่วยพัฒนาให้บุคคลตระหนักถึงหลักธรรมเรื่องความประหยัด จึงจำเป็นต้องอาศัยสถาบันทั้งสาม ทั้งนี้วิธีการสร้างความประหยัดให้เกิดผลสำเร็จจะต้องเว้นจากอบายมุข 6 ด้วย อาจมุ่งเน้นไปที่ เด็กและเยาวชนก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อให้การพัฒนานั้นมั่นคงและยั่งยืนได้ในอนาคตต่อไป

3) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในชุมชน ได้แก่ หลักสุจริต 3 ประกอบด้วย การสุจริต วชิสุจริต และมโนสุจริต และหลักการจัดชุมชนวิถิชาวพุทธ ได้แก่ 1) เน้นการพึ่งตนเอง 2) การเน้นการใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท 3) การเน้นอธิงสา หรือการ ละเว้นจากการสร้างเงื่อนงำที่ก่อให้เกิดความรุนแรง 4) การเน้นการดำเนินชีวิตและ ประกอบอาชีพ การงานที่เป็นประโยชน์สุจริต และมีมานะ อดทน หรือสัมมาอาชีวะ 5) การเน้นการไม่เบียดเบียน ตนเอง และผู้อื่น 6) พยายามละกิเลสและความโลภ 7) การเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต มี ความ ละเอียดและเกรงกลัวการกระทำผิด

4) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากปัญหาเสพติด ได้แก่ 1) หลัก การเจริญสติ คือ หลักการเจริญสติสามารถกระทำได้ในทุกอิริยาบถ การเจริญสติ มิใช่เพื่อให้จิตนิ่ง ถาวรอันเป็นการเพ่งแบบสมาธิ คือ จิตนั้นต้องรู้เอง มิใช่จงใจดักรู้ จิตเผลอไปก่อนค่อยตามรู้ที่หลัง ว่าเผลอไปแล้วแต่ไม่ไปบังคับจิตให้หายเผลอ รู้แบบสักว่ารู้ รู้แบบไม่เพ่ง ไม่เผลอ แต่ก็ไม่ประคอง จิตที่มีสติ รู้ตัวต้องนุ่มนวล อ่อนโยน รู้ตื่น เบิกบาน คล่องแคล่ว ควรแก่การงาน รู้แบบชื่อๆ รู้ แบบสบายๆ รู้แล้วจบลงที่รู้ แต่ไม่จงใจให้จบ รู้ด้วยใจที่ตั้งมั่นและเป็นกลาง แต่ไม่จงใจประคอง รักษาความเป็นกลาง รู้โดยสภาวะ จิตมีสภาวะใดๆก็รู้ทัน รู้แบบไม่ต้องเคร่ง ต้องเครียด ซึม ทื่อ แค่เพียรทำเหตุให้ถึงพร้อมโดยไม่จำเป็นต้องหวังผล รู้ตามความจริงที่เกิดอย่างที่เป็นรู้สภาวะที่เกิด จริงๆ ตามความเป็นจริง 2) หลักธรรมเกี่ยวกับอบายมุข 6 ซึ่งอบาย หมายถึง ความเสื่อม ความ

ฉิบหาย มุข หมายถึง ปาก หน้า อบายมุข จึงแปลว่า ปากทางแห่งความเสื่อมความฉิบหาย 3) หลักเบญจศีล เบญจธรรม หมายถึง ความประพฤติชอบทางกายและวาจา การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย การรักษาปกติตามระเบียบวินัย ข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว การควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียนมี 5 ข้อ 4) เบญจกัลยาณธรรม ได้แก่ ธรรม 5 ธรรมอันดีงาม 5 อย่าง คุณธรรม 5 ประการ คู่กับเบญจศีล เป็นธรรมเกื้อกูลแก่การรักษาเบญจศีล

5) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท ได้แก่ หลักการคบมิตร ประกอบด้วย 1) มิตรเทียมมี 4 ลักษณะ ได้แก่ (1) คนปกกลอก (2) คนดีแต่พูด (3) คนหัวประจบ (4) คนชวนฉิบหาย และ 2) มิตรแท้ มี 4 ลักษณะ ได้แก่ (1) มิตรอุปการะ (2) มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ (3) มิตรแนะประโยชน์ (4) มิตรมีน้ำใจ

6) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ 1) หลักไตรสิกขา คือ ระบบและเป็นกระบวนการในการฝึกฝน อบรม ฝึกหัดเพื่อพัฒนาคนใน 3 ด้าน คือ 1) พัฒนาด้านพฤติกรรม เรียกว่า ศีล 2) พัฒนา ด้านจิตใจ เรียกว่า สมาธิ 3) พัฒนา ด้านปัญญา เรียกว่า ปัญญา 2) หลักธรรมที่ใช้ระงับการดื่มสุรา คือ ขันติ โสรจจะ เพราะธรรมดังกล่าวนี้ ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมใจของคนที่เคยเกี่ยวข้องกับสุราแล้ว ให้ละความต้องการที่จะดื่มสุรา หรือเกี่ยวข้องกับสุราในเชิงธุรกิจ โดยคิดว่ากำไรจากการขายสุราเป็นการฆ่าคนทางอ้อม สามารถหักห้ามใจตนไม่ให้หลงไปกับคำโฆษณาของสื่อที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจน้ำเมาต่าง ๆ 3) หลักธรรมที่ใช้ป้องกัน ไม่ให้คนรุ่นใหม่ หรือคนที่ยังไม่เคยดื่มสุราเข้าไปเกี่ยวข้องกับสุรา คือ เบญจธรรม เพราะเบญจธรรมนั้นเป็นเสมือนรั้วที่ล้อมไว้ป้องกันภัยให้กับประชากรทุกวิถีทาง เริ่มตั้งแต่มีความรักความเมตตา มีงานทำ มีความรักความอบอุ่นในครอบครัว มีความสัตย์ซื่อจริงใจต่อกัน และสิ่งสำคัญคือการได้ปลูกฝังความมีสติสัมปชัญญะให้พร้อม เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิดก่อนทำอย่างดีที่สุด

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ

จากการศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเชิงสำรวจ สรุปได้ดังนี้

4.2.1 การวิจัยเชิงสำรวจ การใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 160 ฉบับ ได้รับกลับคืน 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 มีอายุอยู่ในช่วง 23-30 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 68.13 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50

4.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1) ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดดังนี้ อันดับที่หนึ่งด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา อันดับที่สองด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันดับที่สามด้านการทะเลาะวิวาท อันดับที่ยี่สี่ด้านเศรษฐกิจ อันดับที่ยี่ห้า ด้านครอบครัว ส่วนด้าน สภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ควบคุมลูก ปล่อยปละ ละเลยลูกมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่หรือขาดทั้งพ่อแม่ มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 3 คือ ครอบครัวที่พ่อแม่เฝ้ากั้เฝ้าการอยู่ตลอดเวลา หรือยึดมั่นถือมั่นต่อระเบียบแบบแผนจนเกินไป มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 4 คือ ครอบครัวที่มีสมาชิกบางคนไม่มีศีลธรรม ดิตเหล้า ดิตยาเสพติดให้โทษ มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และครอบครัวที่มีสมาชิกบางคนไม่มีศีลธรรม ดิตเหล้า ดิตยาเสพติดให้โทษมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ ครอบครัวที่ยากจนบิดามารดาต้องต่อสู้กับการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่ อบรมดูแลบุตร มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ความยากจนของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 3 คือ ความอดอยาก หิวโหยมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 4 คือ ความยากจนส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ของเด็ก เช่น น้อยเนื้อต่ำใจ อิจฉา หวาดระแวง ที่เรียกว่าปัญหาสุขภาพจิต มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการขาดการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ ที่อยู่อาศัยในเขตที่เป็นแหล่งสถานบันเทิงมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน

รองลงมาอันดับที่ 2 คือ อยู่อาศัยในเขตสลัมมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 3 คือ ที่อยู่อาศัยในเขตที่มีความยากจนมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 4 คือ ที่อยู่อาศัยในเขตที่มีบ้านเรือนอยู่กันหนาแน่นมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน
และอยู่อาศัยในเขตที่ขาดจากสังคมมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและ
เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผล
ต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ การไม่มี
เงินไปซื้อยามีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ความต้องเพิ่ม
ปริมาณของยาที่เคยใช้ให้มากขึ้นทุกระยะมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 3 คือ ความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาชนิดนั้นอย่างต่อเนื่องมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 4 คือ ความปรารถนาอยากเสพยาชนิดนั้นๆ อย่างรุนแรง ระวังไม่ได้ มีอิทธิพล
ต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการเปลี่ยนสถานะจากผู้เสพเป็นผู้ค้ามีอิทธิพลต่อการก่อ
อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

6) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการทะเลาะวิวาทที่มีผลต่อการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อ
ป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านการทะเลาะวิวาท ที่มีผลต่อการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรม
อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์
ที่เกิดจากการตามเพื่อนหรือเพื่อนชวามีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมา
อันดับที่ 2 คือ การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่เกิดจากค่านิยมวัฒนธรรมของแต่ละสังคม มีอิทธิพลต่อ
การก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 3 คือ การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่เกิดจากตนเอง มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 4 คือ การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่เกิดจากการตามเพื่อนหรือเพื่อนชวามีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน และการตีมีเครื่อง
ตีมีแอลกอฮอล์ที่เกิดจากการเห็นแบบอย่างของบิดามารดาที่ตีมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

7) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรม
อาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้าน
การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
มากอันดับที่หนึ่ง คือการทะเลาะวิวาทที่เกิดจากสภาพของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ การทะเลาะวิวาทที่เกิดจากตัวเด็กและเยาวชนมีอิทธิพลต่อ
การก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 3 คือการทะเลาะวิวาทที่เกิดจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน อันดับ
ที่ 4 คือ การทะเลาะวิวาทที่เกิดจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชน และการทะเลาะวิวาทที่เกิดจากสภาพของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม
ของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

4.2.3 ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1) ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ หลักไตรสิกขา รองลงมาอันดับที่ 2 คือ หลักการเจริญสติ อันดับที่ 3 คือ หลักสุจริต 3 อันดับที่ 4 คือ หลักการคบมิตร อันดับที่ 5 คือ หลักขรวาจาธรรม ส่วนหลักกกุลจิรัฏฐิติธรรม เป็นอันดับสุดท้าย

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักขรวาจาธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักขรวาจาธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนไม่ให้เกิดความหุนหัน ในขณะที่เหมาะสมเหตุการณ น่าหวาดหวั่นต่าง ๆ มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ความอดทนอดกลั้นต่อความเจ็บช้ำน้ำใจเมื่อถูกข่มขู่จากบุคคลอื่น มีสติยั้งคิดได้มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการรู้จักปล่อยวางอารมณ์เมื่อมีเรื่องขัดใจอะไรกับใครมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการสละเวลา เงินทอง สิ่งของและความสุขของตนเพื่อผู้อื่นมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักกกุลจิรัฏฐิติธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการใช้หลักกกุลจิรัฏฐิติธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ การที่พ่อแม่เป็นคนดีที่มีศีลธรรมมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ การรู้จักประมาณในการบริโภคใช้สอย มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 3 คือ การรู้จักบูรณะซ่อมแซมของเก่าที่ชำรุดแล้วให้เป็นของใหม่มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการให้รู้จักแสวงหาสิ่งของใหม่มาทดแทนของเก่าที่หายไปหรือใช้ไม่ได้แล้ว มาใช้ในครอบครัว มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสุจริต 3 เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักสุจริต 3 เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ การกระทำดีทางใจ ได้แก่ ไม่โลภอยากได้ของเขา ไม่พยาบาทปองร้ายเขา ไม่เห็นผิดจากธรรมนองคลองธรรม มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ การกระทำดีทางวาจา ได้แก่ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเพ้อเจ้อ มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการกระทำความดีทางกาย ได้แก่ การไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ และ

ไม่ประพฤตินิดในกาม มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักการเจริญสติเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักการเจริญสติ เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง คือ การฝึกให้มีสติ มีความระลึกรู้สึก มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อพฤติกรรมทางกายมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 คือ การฝึกให้มีสติ มีความระลึกรู้สึก มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อความรู้สึกร่างกาย หรืออารมณ์ทางมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนอันดับที่ 3 คือ การฝึกให้มีสติ มีความระลึกรู้สึก มีความรู้สึกรับผิดชอบในจิตของตน มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการฝึกให้มีสติ มีความระลึกรู้สึก มีความรู้สึกรับผิดชอบในธรรมทั้งปวงมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

6) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักการคบมิตรเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักการคบมิตร เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง การไม่แก่งแย่งทำให้คลาดจากความจริงคือกล่าวคำจริงต่อมิตรมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 ความเป็นผู้มีตนเสมอ คือ ไม่ถือตัว ไม่ยกตนข่มผู้อื่น มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 3 การแบ่งปัน มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 4 ด้วยเจรจาถ้อยคำอันเป็นที่รัก มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการประพฤติประโยชน์ คือการช่วยขวนขวาย ช่วยกิจการของมิตร มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับสุดท้าย

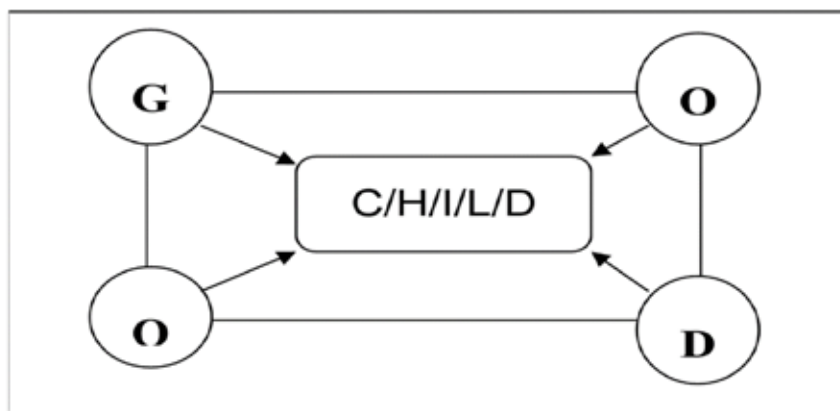
7) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการใช้หลักไตรสิกขา เพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มากอันดับที่หนึ่ง การฝึกเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความงามมีระเบียบเรียบร้อยตั้งมั่นในศีล 5 มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน รองลงมาอันดับที่ 2 การฝึกเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีสติให้ระลึกถึงโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน อันดับที่ 3 การฝึกเด็กและเยาวชนให้เป็นคนมีพฤติกรรมทางวาจาที่สุภาพ ไพเราะ ไม่เสแสร้งหลอกลวง ถูกกาลเทศะ เป็นคำจริงมีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน และการฝึกเด็กและเยาวชนให้ฉลาดรู้เท่าทันโทษโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เป็นอันดับสุดท้าย

4.3 แนวทางการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการผลศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนใน

เขตกรุงเทพมหานคร ได้องค์ความรู้ใหม่และแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังรูปภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 GOOD CHILD MODEL

จากภาพ สามารถถอดองค์ความรู้ คือ

- G = Good family หมายถึงการมีครอบครัวที่ดีมีศีลธรรม
- O = Operation หมายถึงการบริหารจัดการชีวิตที่ดี รู้จักประมาณการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่โลภ การซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุด
- O = Occupation หมายถึงการประกอบอาชีพที่สุจริต
- D = Donation หมายถึงการรู้จักบริจาค การแบ่งปันให้กับผู้อื่น
- C = Control หมายถึงการรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ให้เกิดความหุนหันไหว ในขณะที่ประสบเหตุการณ์ต่างๆ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีวินัยในตนเอง
- H = Honesty หมายถึงการมีความซื่อสัตย์ มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด
- I = Intelligence หมายถึงความฉลาด มีปัญญา รู้เท่าทันปัญหาอาชญากรรม
- L = Learning หมายถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม
- D = Doing kindness หมายถึงการมีน้ำใจ เมตตา กรุณา ช่วยเหลือผู้อื่น

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว เศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมในชุมชน สิ่งเสพติดมีอิทธิพล การทะเลาะวิวาท และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครทุกด้าน ส่วนการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน

ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ปัญหาด้านความสัมพันธ์ของครอบครัว ใช้หลักฆราวาสธรรม 2) ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ใช้หลักกุลจักรวรรดิธรรม 3) ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ได้แก่ หลักสุจริต 3 4) ปัญหาด้านยาเสพติด ได้แก่ หลักการเจริญสติ หลักอบายมุข 6 หลักเบญจศีลเบญจธรรม และหลักเบญจกัลยาณธรรม 5) ปัญหาการทะเลาะวิวาท ได้แก่ หลักการคบมิตร 6) ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ หลักไตรสิกขา หลักขันติ โสรัจจะ และหลักเบญจธรรม สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ สิ่งเสพติด อันดับที่สอง คือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันดับสาม คือ การทะเลาะวิวาท อันดับสี่ คือ เศรษฐกิจ อันดับห้า คือ ครอบครัว และอันดับสุดท้าย คือ สภาพแวดล้อมในชุมชน ตามลำดับ ส่วนการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับหนึ่ง คือ หลักไตรสิกขา อันดับที่สอง คือ หลักการเจริญสติ อันดับสาม คือ หลักสุจริต 3 อันดับสี่ คือ หลักการคบมิตร อันดับห้า คือ หลักฆราวาสธรรม ส่วนหลักกุลจักรวรรดิธรรม เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คดีลัก วิ่ง ชิง ปล้น ทำร้ายร่างกายและฆ่าคนตาย ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียน การคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากกลุ่มบุคคลที่สนิทสนมใกล้ชิดกัน การมั่วสุมเสพยาเสพติด การท่องเที่ยวแหล่งบันเทิงในยามราตรี การมั่วสุมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแข่งรถจักรยานยนต์ตามท้องถนนในเวลากลางคืน เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว หลักพุทธธรรมที่ควรนำมาใช้ในป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ หลักการคบมิตร หลักฆราวาสธรรม จากการผลศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้อรรถความรู้ใหม่และแนวทางที่เหมาะสม เรียกว่า GOOD CHILD MODEL

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ค้นพบมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะพ่อแม่ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูกเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการทางสังคม (Social Process Theories) ที่กล่าวไว้ว่าความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relation) เป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระครูสุขุมสังฆการ (วรเมธ โปธิสาโร/ศรีโพธิ์วัง) (2548) ที่ศึกษาเรื่องการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาเยาวชน : ศึกษากรณีพระเทพ วงศาจารย์ (คุณ ขนดีโก) ผลการศึกษาพบว่าปัญหาเด็ก

และเยาวชนกระทำผิด สาเหตุเกิดจากบิดามารดาหรือครอบครัว ไม่ได้ให้ความอบอุ่นหรือความสุขแก่เด็ก และเยาวชนอย่างเพียงพอ

2. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาต้องต่อสู้กับการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่อบรมดูแลบุตร สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม (Social Structural Theories) ซึ่งกล่าวถึงระบบโครงสร้างของสังคม อันเป็นตัวกำหนดให้เกิดอาชญากรรมโครงสร้าง ทางสังคมด้านเศรษฐกิจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นงลักษณ์ หมิ่นเทพ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางสภาพเศรษฐกิจมีผลต่อจำนวนข้อหาที่ก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง

3. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นแหล่งสถานบันเทิง แหล่งมั่วสุม เป็นจำนวนมาก เด็กและเยาวชนที่อาศัยในชุมชนที่มีสิ่งแวดล้อมไม่ดี สอดคล้องกับทฤษฎีภาวะไร้ระเบียบของสังคม (Anomic Theory) ของ เมอร์ตัน (Merton) เห็นว่าอัตราการกระทำผิดแตกต่างกันออกไป โดยการกระทำผิดของเด็กจะมีจำนวนสูงมากในท้องที่ที่เป็นย่านสลัมและย่านธุรกิจ (Shaw and Mckay, 1942.) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระครูสุขุมสังฆการ (วรเมธ โพธิสาร/ศรีโพธิ์วัง) (2548) ที่ศึกษาเรื่องการประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อพัฒนาเยาวชน : ศึกษากรณีพระเทพวงศาจารย์ (คุณ ขนติโก) ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของปัญหา การทำผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น เพื่อนที่คบหาสมาคมด้วย ความยากจน ทำให้เยาวชนต้องขายบริการทางเพศ หรือ ทำงานผิดกฎหมาย เพราะไม่มีความรู้จะประกอบอาชีพได้

4. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะในเขตกรุงเทพมหานคร มีแหล่งชุมชนแออัดในหลายเขตหลายพื้นที่ มีแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดหลายแห่ง และมีผู้ใหญ่หลายคนที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด และค้ายาเสพติดด้วยใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือ สอดคล้องกับทฤษฎีติดฉลาก (The Labeling Perspective) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การกระทำใดจะเป็นการเบี่ยงเบนหรือไม่เพียงไร ขึ้นอยู่กับสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ เช่น สังคมจะระบุว่าการกระทำนั้นๆ เบี่ยงเบนหรือไม่เบี่ยงเบน ผิดหรือถูก ซึ่งเป็นเรื่องของความรู้สึกของสังคมต่อพฤติกรรมบางอย่าง หรือสภาพการณ์บางอย่าง หากมีสภาพการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น (สุพิศรา สุภาพ, 2545) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิศระพงศ์ แซงมุกดา (2552) ที่ศึกษาผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการมวลชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอลำปาง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในเขตอำเภอลำปาง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมชนบทอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

5. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการทะเลาะวิวาทที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งอาจเป็นเพราะเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันจะมีพฤติกรรมชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่ และการทำตามเพื่อนหรือเพื่อนชวน เมื่อดื่มแล้วทำให้ขาดสติ ขาดความยับยั้งคิด ก่อให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท ซึ่งนำไปสู่การก่ออาชญากรรมในที่สุด สอดคล้องทฤษฎีการควบคุม (Containment Theory) ของเรดเลส (Redless) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer Relation) ไว้ว่าเพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเลือกที่จะมีพฤติกรรมต่างๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง เพื่อนจะมีอิทธิพลในลักษณะที่ต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิศระพงค์ แซงมุกดา (2552) ที่ศึกษาผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการมวชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในเขตอำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมชนบทอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเพราะกระแสวัฒนธรรมเมืองได้รุกคืบเข้าสู่ชนบทอย่างรุนแรงและรวดเร็ว อีกสาเหตุหนึ่งเพราะความบกพร่องทางครอบครัว การขาดความอบอุ่นจากครอบครัวเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ

6. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งอาจเป็นเพราะการทะเลาะวิวาทที่เกิดจากสภาพของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มาก สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ทฤษฎีกล่าวว่ามีมนุษย์ เรียนรู้เทคนิคและทัศนคติของอาชญากรรม จากการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ที่เป็นอาชญากรรม จึงเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมนั้นมา เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทฤษฎีทางพฤติกรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิศระพงค์ แซงมุกดา (2552) ได้ศึกษาผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการมวชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในเขตอำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมชนบทอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเพราะกระแสวัฒนธรรมเมืองได้รุกคืบเข้าสู่ชนบทอย่างรุนแรงและรวดเร็ว อีกสาเหตุหนึ่งเพราะความบกพร่องทางครอบครัว การขาดความอบอุ่นจากครอบครัวเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า พ่อแม่ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปล่อยให้ลูกไม่เอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลควรส่งเสริมสถาบันครอบครัวเป็นครอบครัวที่ดีมีศีลธรรม เช่น การส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน การส่งเสริมให้รู้จักข่มใจตนเอง ไม่ใช้อารมณ์ในการแก้ไขปัญหาที่เข้ามาในชีวิต การส่งเสริมให้มีความอดทน เป็นต้น

2. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ครอบครัวที่ยากจนลูกหลานมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรมได้เพราะบิดามารดาต้องต่อสู้กับการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่อบรมดูแลบุตร ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลควรส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น และส่งเสริมให้บริหารจัดการชีวิต ที่ดี ด้วยการรู้จักแสวงหาทรัพยากรสินค้าด้วยความสุจริต รู้จักบูรณะซ่อมแซมของเก่าของชำรุด รู้จักประมาณในการกินการใช้จ่าย การประพฤติตนเป็นคนมีศีลธรรมเป็นแม่บ้านพ่อเรือนที่ดี

3. ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน พบว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่อาศัยในเขตที่เป็นแหล่งสถาบันเทิง แหล่งชุมชนแออัด แหล่งมั่วสุมมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรมสูง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลควรส่งเสริม ควรจะเข้าไปควบคุม ดูแลและพัฒนาแหล่งชุมชนที่อยู่อาศัยต่างๆ ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ปราศแหล่งอบายมุข และสิ่งเสพติด และส่งเสริมการประกอบประพฤติตนตามหลักสุจริต 3 คือ การสุจริต วชิสุจริต และมโนสุจริต

4. ด้านสิ่งเสพติด พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะมีพฤติกรรมอาชญากรรม ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ และรัฐบาลควรดำเนินการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้น ตามนโยบายของรัฐบาล และดำเนินการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ห่างไกลจากยาเสพติดด้วยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติด จัดกิจกรรมสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

5. ด้านการทะเลาะวิวาท พบว่า สาเหตุของการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนส่วนมากมาจากการจากการชักชวนของเพื่อน การต้องการยอมรับจากเพื่อน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิดในการเรื่องการคบเพื่อน โดยให้คำแนะนำเรื่องการเลือกคบเพื่อนที่ดี การหลีกเลี่ยงเพื่อที่มีพฤติกรรมไม่ดี เป็นต้น ตามหลักการคบมิตร

6. ด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสจะมีพฤติกรรมอาชญากรรมสูง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิดเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วยการประพฤติตนเป็นตัวอย่าง การชักนำให้ห่างไกลจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าวัด ฟังธรรม ถือนศีล ทำบุญ เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาตัวแปรอิสระมากกว่านี้ เพราะจะทำให้ทราบว่าตัวแปรใดอีกบ้างที่จะทำให้การใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพ
2. ควรจะศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในต่างพื้นที่

บรรณานุกรม

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2560). สถิติคดีแพ่งและคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและคดีเสร็จไปของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานศาลยุติธรรม.
- จิราพร เพชรดำและคณะ. (2554). ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกรณีศึกษาจังหวัดนครนายก. รายงานการวิจัย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงวัฒนธรรม.
- นงลักษณ์ หมั่นเทพ. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- दनัย จันท์เจ้าฉาย. (2550). ในหลวงในรอยธรรม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). ทฤษฎีและงานวิจัยอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คเน็ต.
- พระเทพเวที (ป.อ. ปยุตโต). (2539). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุภัทรา สุภาพ. (2545). สังคมวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อิสระพงศ์ แซ่มุกดา. (2552). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการมวลชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.